

EMPRESSES COMPROMESSES

EDICIÓ ESPECIAL

ASSESSORAMENT JURÍDIC & FINANCER

GABARRÓ ADVOCATS - HERÈNCIES -

La llegendària catalana. ¿Negociem?

Núria Roma i Cortada dirigeix el Departament de Negociació de **Gabarró Advocats -Herències-**, amb l'objectiu d'assolir el màxim d'acords en el repartiment del patrimoni hereditari entre els hereus; de reclamar o pagar les llegendàries i de planificar les futures successions a través dels testaments i, si s'escau, de pactes successoris. La seva formació en matèria successòria, el seu tarannà negociador i la seva psicologia, l'han dut a especialitzar-se en una matèria on el sentit comú i la vessant humana és imprescindible per defensar els interessos dels afavorits en les herències que, si bé hi ha un contingut econòmic, sovint hi intervenen factors personals que no es poden obviar.

-CONTINUA A LA PÀGINA 5-

ASSESSORAMENT JURÍDIC & FINANCER

GABARRÓ ADVOCATS - HERÈNCIES -

La llegítima catalana. ¿Negociem?

FOTO: MARISSA GRÀCIA

-VE DE LA PORTADA-

1. La llegítima és un dret cada vegada més controvertit.

A Anglaterra no hi ha llegítima. I a Catalunya, va prenent força la tesi que caldria eliminar la llegítima per poder disposar lliurement del 100% del patrimoni, al considerar que actualment els pares l'estan donant als fills en vida, en forma d'estudis, mantenint-los fins una edat avançada, mentre que abans els fills iniciaven la vida laboral de molt joves, contribuint a l'augment del patrimoni familiar a l'entregar el sou a casa i, per tant, quan faltaven els progenitors, l'hereu -que acostumava a ser el primogènit- pagava la llegítima a la resta dels fills, en part, com a recompensa d'aquell esforç econòmic. Que la societat percebi la llegítima des de dues posicions tan contraposades, com un dret a cobrar-la o com una obligació d'haver-la de pagar, comporta la necessitat de la conscienciació col·lectiva d'haver de negociar tenaçment per evitar-ne la judicialització.

2. La complexitat en el càlcul de la llegítima.

Malgrat els canvis legislatius encaminats a afeblir la llegítima, s'ha mantingut inalterable que la llegítima és una quarta part a dividir en tants legitimaris hi hagi, qüestió objectiva i senzilla. La controvèrsia, però, acostuma a aflorar en la fase inicial de formació de l'inventari dels béns hereditaris i, acte seguit, a l'hora de determinar-ne el valor, perquè es calcula segons el preu real de mercat a la data de la defunció. Però per a obtenir la base total per calcular la llegítima, a més dels béns que tenia el causant al seu nom el dia de la defunció, s'han de computar i afegir el valor de les donacions fetes pel difunt als seus fills a compte de la futura llegítima i les fetes durant els deu últims anys de la seva vida, a favor de qualsevol persona.

3. conflicte en el còmput dels actius financers.

Quan un compte corrent, un dipòsit a termini,

accions, fons d'inversió o qualsevol actiu financer consta de dos o més titulars, no implica directament que la propietat sigui a parts iguals dels titulars. L'exemple paradigmàtic és el compte corrent del progenitor, que no vol estar sol de titular, fent-hi constar un dels seus fills, que mai hi ha ingressat cap quantitat. Malgrat el que s'acostuma a pensar, tot el capital és del progenitor i, per tant, computa en la seva totalitat a efectes del càlcul de la llegítima. La lletrada Núria Roma adverteix que les rendes vitalícies, PVI's, PIA's i altres productes d'aportació de primes úniques també s'inclouen a l'hora de determinar la base de la llegítima, per molt que des d'algunes entitats bancàries s'informi que "operen a banda del testament". En els dos supòsits plantejats és factible que a través dels extractes bancaris es pugui esbrinar la viabilitat o no de la reclamació, aconsellant-ne sempre la negociació.

A Catalunya va prenent força la tesi que caldria eliminar la llegítima per poder disposar lliurement del 100% del patrimoni

4. Conseqüència jurídica al desemmascarar les compravendes simulades.

Anys enrere era habitual que els pares possessin a nom del seu fill/a algun dels seus pisos simulant una compravenda, sense que el fill/a pagués un euro, enlloc de signar una escriptura de donació. En seu de llegítima, aquestes compravendes fictícies

poden ser desemmascarades i, en conseqüència, declarar la nul·litat de la compravenda i que el pis retorni al patrimoni del causant, amb la qual cosa el seu valor formaria part del còmput de la llegítima.

Cobrar la llegítima amb diners és la forma més sol·licitada i la més utilitzada a la pràctica, però en herències amb poca liquiditat no és tan senzill

5. Consideracions al fer donacions als fills per adquirir el primer habitatge i/o el negoci.

Constitueix una donació a compte de la futura llegítima quan els pares regalen als fills el seu primer pis o diners per adquirir-lo i/o el negoci o diners per emprendre'l, excepte que a l'escriptura notarial s'hi especifiqui el contrari. Per tant, resulta imprescindible establir en el mateix acte de la donació les característiques que es pretenen en base a la voluntat i intencionalitat dels pares, sense donar lloc a altres interpretacions.

6. L'hereu pot escollir amb què paga la llegítima, però amb limitacions.

Excepte que el legitimari ho permeti, l'hereu no pot pagar la llegítima, per exemple, amb un pis que ja tenia, sinó que ha de ser amb béns de l'herència o amb diners (heretats o del seu patrimoni). I, en tot cas, aquest

pis hauria de ser sencer. Davant els condicionants legalment establerts, és necessari negociar per evitar un desenllaç més costós. Cobrar la llegítima amb diners és la forma més sol·licitada i la més emprada a la pràctica, però en herències amb poca liquiditat no és tan senzill, optant, si es pot, per obtenir finançament bancari a través de préstecs hipotecaris sobre un immoble heretat.

7. La importància de regular el dret de llegítima als testaments.

Núria Roma afirma amb contundència que cal fer testament on, a més de repartir el patrimoni, és necessari especificar determinats aspectes que afecten la llegítima, ja sigui el desheretament d'un fill o, simplement, si es vol o no que la llegítima meriti interessos, perquè quan un legitimari demana a l'hereu la llegítima, posem el cas, de 100.000€, just abans que transcorrin els deu anys previstos legalment per a reclamar-la, aquesta llegítima s'incrementa amb uns 35.000€ d'interessos que, d'haver-se prohibit al testament, se'ls estalviaria. Paradoxalment, en la conjuntura econòmica actual, l'interès bancari és inexistent, mentre que l'interès legal previst pel 2019 és del 3%.

GABARRÓ
ADVOCATS
HERÈNCIES

www.gabarroadvocats.com
Av. Diagonal, 434, 1r 2a
(entre Pau Claris i Roger de Llúria)
Tel. 934 582 053